

Seat No. : _____

OA-302

October-2021

M.Com., Sem.-IV

507 : Human Resource Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના : (1) Section - Iમાં બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખાં છે.
(2) Section - Iમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(3) Section - II પ્રશ્ન 5 ફરજિયાત છે.

SECTION – I

1. (A) માનવ સંશાધન સંચાલન અને વ્યૂહાત્મક માનવ સંશાધન સંચાલન વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 10
(B) નૈતિક વર્તણૂકને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો. 10
2. (A) કાર્ય વિશ્લેષણનો અર્થ અને તેની ઉપયોગિતા સમજાવો. 10
(B) કામદારોને તાલીમ આપવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ જણાવો. 10
3. (A) કાર્ય મૂલ્યાંકનનો અર્થ અને તેની પદ્ધતિઓ સમજાવો. 10
(B) સામાજિક સુરક્ષાનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 10
4. (A) મજૂર સંઘ એટલે શું ? તેના ઉદ્દેશો જણાવો. 10
(B) ઔદ્યોગિક ઝગડો એટલે શું ? તેના કારણો સમજાવો. 10

SECTION – II

5. યોગ્ય જવાબ પસંદ કરો : (કોઈપણ પાંચ) 10
(1) વ્યવસ્થા તંત્રના કર્મચારીઓની નૈતિક વર્તણૂક પર કયું પરિબલ અસર કરે છે ?
(a) નિરીક્ષકનું વર્તન (b) વ્યવસ્થાતંત્રીય સંસ્કૃતિ
(c) આચાર સંહિતા (d) આ બધા જ

- (2) કાર્ય ભિન્નતા વધારવા માટે કાર્યનું સમક્ષિતિજ વિસ્તરણ એટલે _____
- (a) કાર્ય મૂલ્યાંકન (b) કાર્ય સમૃદ્ધિકરણ
(c) કાર્ય વિસ્તૃતીકરણ (d) કાર્ય ફેરબદલીકરણ
- (3) માનવ સંશોધન સંચાલનનું કયુ કાર્ય કર્મચારી સંબંધિત કાર્ય નથી ?
- (a) કાર્ય વિશ્લેષણ (b) કાર્ય મૂલ્યાંકન
(c) ભરતી (d) પસંદગી
- (4) નીચેના પૈકી કયું પરિબળ કાર્ય રચનાને અસર કરે છે ?
- (a) ટેકનોલોજી (b) ઉત્પાદન પ્રક્રિયા
(c) ઉપલબ્ધ સાધનો (d) આ બધા જ
- (5) સામાજિકરણની પ્રક્રિયામાં નીચેના પૈકી કોનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (a) મૂલ્યો (b) રીવાજો
(c) સંસ્કારો (d) વર્તન
- (6) કાર્ય મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયામાં કયા તબક્કાનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (a) આયોજન તબક્કો (b) આલેખન તબક્કો
(c) વર્ગીકરણ તબક્કો (d) બાહ્ય મૂલ્યાંકન તબક્કો
- (7) કઈ કલ્યાણની સુવિધા મરજિયાત છે ?
- (a) મુસાફરી સુવિધા (b) ઘરની સુવિધા
(c) તબીબી સુવિધા (d) શિક્ષણની સુવિધા
- (8) મજૂર સંઘના કાર્ય ક્ષેત્રમાં નીચેના પૈકી કોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (a) સામુહિક સોદાગીરી (b) મજૂર કલ્યાણ
(c) સંચાલન – વહીવટમાં હિસ્સો (d) આ બધા જ
- (9) નીચેના પૈકી મજૂર સંઘની મુખ્ય નબળાઈ કઈ છે ?
- (a) અભણ કામદારો (b) નેતાનો અભાવ
(c) કૌશલ્યનો અભાવ (d) ઓછી સભ્ય સંખ્યા
- (10) ઔદ્યોગિક ઝગડાના આર્થિક કારણોનાં નીચેના પૈકી કોનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (a) વેતન (b) કામગીરીની પરિસ્થિતિ
(c) બોનસ (d) મોઘવારી ભથ્થું

Seat No. : _____

OA-302

October-2021

M.Com., Sem.-IV

507 : Human Resource Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :** (1) All Questions in **Section - I** carry equal marks.
(2) Attempt any **TWO** questions in **Section - I**.
(3) Question – **5** in **Section - II** is **COMPULSORY**.

Section – I

1. (A) Explain the difference between Human Resource Management and Strategic HRM. **10**
(B) Explain the factors affecting Ethical behaviour. **10**
2. (A) Explain the meaning and importance of Job analysis. **10**
(B) State the various methods to train workers. **10**
3. (A) Explain the meaning and methods of Job Evaluation. **10**
(B) What is social security ? Discuss characteristics of social security. **10**
4. (A) What is Trade Union ? Explain its objectives. **10**
(B) What is Industrial dispute ? Discuss causes of Industrial dispute. **10**

Section – II

5. Choose correct option : (any **five**) **10**
 - (1) Which of the following factors affects the ethical behaviour of the members of an organization ?
 - (a) Supervisor's behaviour
 - (b) Organisational culture
 - (c) Code of ethics
 - (d) All the above

- (2) A horizontal extension of the object to increase task variety is called _____.
- (a) Job Evaluation (b) Job Enrichment
(c) Job Enlargement (d) Job Rotation
- (3) Which function of HRM is not related with employee oriented function ?
- (a) Job analysis (b) Job evaluation
(c) Recruitment (d) Selection
- (4) Which factor is affecting Job Design ?
- (a) Technology (b) Production Process
(c) Available resources (d) All these
- (5) Which is not included in the process of socialization ?
- (a) Values (b) Customs
(c) Culture (d) Behaviour
- (6) Which stage is not included in the process of job evaluation ?
- (a) Planning stage (b) Design stage
(c) Grading stage (d) External evaluation stage
- (7) Which is not a non-statutory welfare facilities ?
- (a) Transport facilities (b) Housing facilities
(c) Medical facilities (d) Education facilities
- (8) Which is included from the following in the scope of Trade Union ?
- (a) Collective Bargaining (b) Labour Welfare
(c) Participation in Management (d) Suggested All
- (9) Which of the following is the main weakness of Trade Union ?
- (a) Uneducated workers (b) Lack of leadership
(c) Lack of skill (d) Low membership
- (10) Which is not included in the economic causes of Industrial dispute ?
- (a) Wages (b) Working condition
(c) Bonus (d) Dearness allowances
-